

Et sinu õigused ja huvid ei jääks ainuüksi majandusliku olukorra tõttu kaitseta, on sul võimalus saada õigusabi riigi kulul.

Kriminaalmenetlus on protsess, mille käigus selgitatakse välja kuriteo asjaolud.

Kes on menetleja?

Uurija on ametnik (enamasti politseinik), kes uurib kuriteo asjaolusid, püüdes välja selgitada, kes teo toime pani.

Prokurör juhib kohtueelset menetlust, esitab süüdistuse ja osaleb kohtus riikliku süüdistajana.

Kohtuniku roll on õigusemõistmine. Kohus arutab asja, juhib kohtumenetlust ja teeb otsuse.

KANNATANU

Kui kuriteo või õigusvastase teoga on sulle tekitatud füüsilist, varalist või moraalselt kahju, saad sa taotleda advokaadi abi oma õiguste ja huvide eest seismiseks.

Riigi õigusabi on võimalik kasutada ka kohtuväliselt õigusnõustamiseks.

Sageli pöörduakse advokaadi poole liiga hilja. Näiteks on paljudel toimingutel tähtaeg – seega on väga oluline, et advokaat saaks sulle nõu anda õigel ajal. Vahel hoiab tunniajane nõupidamine advokaadiga ära hilisema suurema kulu õigusteenusele.

Advokaat saab kannatanule soovitada, milliste kahjude hüvitamist tasub nõuda ning mida selleks teha.

Riigi õigusabi määramise kannatanule otsustab kohus, kes hindab tema majanduslikku seisut.

KANNATANUL ON ÕIGUS SAADA RIIGI ÕIGUSABI

TAOTLUSE ESITAMINE

- Täida taotluse vorm ja majandusliku seisundi teatis.
- Vormid leiad www.riigioigusabi.ee ja paberil ka kohtutest ja advokaadibüroodest.
- Vajaduse korral aitab taotlust täita menetleja.
- Esita taotlus elukohajärgsele kohtule: www.kohus.ee või postiga.

HINDAMINE

- Kohtunik analüüsib esitatud taotlust ja hindab, kas riigi õigusabi saamine on põhjendatud.
- Otsuse tegemisel arvestatakse sinu majanduslikku seisut.

ADVOKAADI MÄÄRAMINE

- Sulle õigusabi osutava advokaadi määrab Eesti Advokatuur.
- Menetleja ise ei otsusta, milline advokaat tuleb sind kaitsma.
- Kui soovid kasutada mõnda kindlat advokaati, peab olema eelnev kokkulepe.
- Jälgi endaga seotud kohtumenetluse käiku: www.e-toimik.ee.

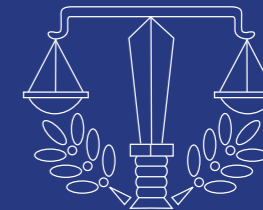
TEAVITAMINE

- Määratud advokaadi kontaktandmed annab sulle menetleja.
- Infot saad ka: ris@advokatuur.ee või 697 9090.

MAKSMINE

- Üldjuhul maksab kannatanu menetluskulud kinni süüdistatav või riik.

EESTI ADVOKAATUUR
ESTONIAN BAR ASSOCIATION

VAJAD RIIGI ÕIGUSABI EHK ADVOKAATI?

Kui sul on vaja kriminaalasjas oma õigusi kaitsta

www.riigioigusabi.ee

MIS ON RIIGI ÕIGUSABI?

Igaüks võib elus sattuda olukorda, kus on vaja professionaalset õigusabi.

Riigilt on võimalik saada õigusabi selleks, et tagada oma õiguste kaitse parimal võimalikul viisil. Riigi õigusabi tähendab, et **kahtlustataval, süüdistataval ja kannatanul** on võimalus saada õigusnõu oma ala asjatundjalt – advokaadilt. Advokaadid on Eesti Advokatuuri liikmed ja neile on seatud kõrged kutsenõuded.

Käesolevas voldikus on selgitatud, kuidas advokaat saab sind kriminaalasjas aidata, mida tema saamiseks teha tuleb ning kuidas toimub kulude hüvitamine.

Riik on igaühe õiguste ja huvide kaitsmiseks kehtestanud suure hulga reegleid ja norme. Sageli on aga ilma õigusala asjatundjata keeruline oma õiguste eest seista.

KUIDAS SAAB ADVOKAAT SULLE ABIKS OLLA?

ADVOKAAT

- ✓ aitab aru saada sinu õigustest ja võimalustest ning vastab sinu küsimustele,
- ✓ tunneb seadust ja oskab sulle selgitada menetluse käiku,
- ✓ teeb sinu eest vajalikud juriidilised toimingud, näiteks esitab taotlused,
- ✓ töötab selle nimel, et leida olukorrale sinu jaoks parim võimalik lahendus,
- ✓ annab nõu, kuidas antakse ütlusi ja kas nende andmisest võib olla mõttekas keelduda,
- ✓ selgitab, millal ja kuidas leida kompromiss,
- ✓ esindab/kaitseb sind vajaduse korral kohtus.

Advokaat on sinu huvides tegutsev õigusekspert, kes aitab sul sinu õiguste eest seista nii kohtus kui ka enne kohut.

Riigi õigusabi osutav advokaat saab olla abiks vaid konkreetse õigusliku probleemi lahendamisel.

KAHTLUSTATAV VÕI SÜÜDISTATAV

Kui oled kriminaalasjas kahtlustatav või süüdistatav, siis sinu majandusseisust sõltumata on sul alati õigus saada riigi õigusabi korras advokaat.

Advokaat jälgib, et sinu õigused oleksid kaitstud ja nende vastu ei eksitaks.

Advokaat tutvub kriminaalasja materjalidega ja annab sulle asjakohaseid soovitusi. Näiteks selgitab ta, millele peab ütluste andmisel tähelepanu pöörama.

Sul on õigus ka ülekuulamise ajal advokaadilt nelja silma all nõu küsida.

Kahtlustatav on see, kes on kuriteos kahtlustatavana kinni peetud või keda kahtlustatakse kuriteos.

Süüdistatav on see, kellele on esitatud konkreetne süüdistus teatud kuriteo toimepanemises.

KAHTLUSTATAVAL JA SÜÜDISTATAVAL ON ÕIGUS SAADA RIIGI ÕIGUSABI

SOOVI AVALDAMINE

- Sul on õigus enne ülekuulamist rääkida advokaadiga.
- Advokaadi abi saad taotleda kogu menetluse vältel.
- Anna menetlejale suuliselt või kirjalikult teada, et soovid advokaati.

TINGIMUSED

- Alaealisele või vaimse puudega inimesele või kui on toime pandud raske kuritegu, määratakse advokaat automaatselt.
- Sul on õigus saada riigi õigusabi olenevata oma majanduslikust seisust.

ADVOKAADI MÄÄRAMINE

- Sulle õigusabi osutava advokaadi määrab Eesti Advokatuur.
- Menetleja ise ei otsusta, milline advokaat tuleb sind kaitsma.
- Kui soovid kasutada mõnda kindlat advokaati, peab olema eelnev kokkulepe.
- Jälgi endaga seotud kohtumenetluse käiku: www.e-toimik.ee.

TEAVITAMINE

- Määratud advokaadi kontaktandmed annab sulle menetleja.
- Infot saad ka: ris@advokatuur.ee või 697 9090.

MAKSMINE

- Kui sind mõistetakse süüdi, pead menetluskulud hüvitama. Kui sinu majanduslik seisukord on raske, siis võib kohus osaliselt jätta kulud riigi kanda.
- Kui sind mõistetakse õigeks, jäävad menetluskulud riigi kanda.
- Riigi õigusabi kulude hüvitamise kohustuse otsustab menetleja koos advokaadi määramisega.